

Η ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ.

Η ΓΑΛΛΙΑ, πρώτη τῶν ἄλλων πεφωτισμένων ἔθνων, ἡσθάνθη τὴν ἀνάγκην τῆς συστάσεως τακτικῆς Μαιευτικῆς Σχολῆς, καταστήματος ἀναγκαίου ὅχι μόνον διὰ τὸν φιλάνθρωπον αὐτοῦ σκοπὸν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ὠφέλειαν, τὴν ὁποίαν προξενεῖ εἰς τὴν πολιτικὴν κοινωνίαν· καθότι καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πεφωτισμένην Γαλλίαν τὸ ἔμβριθεὶς καὶ σημαντικὸν ἐπάγγελμα τῶν Μαιῶν, ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὴν ἔμπειρον ἡ ἁμαθὴ διαχειρίζιν ἐξαρτᾶται ὅχι μόνον ἡ ζωὴ τῆς λεχοῦς καὶ τοῦ νεογνοῦ βρέφους, ἀλλὰ πολλάκις καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ τύχη ὁλοκλήρων οἰκογενειῶν, ἐκτελεῖτο μέχρι τοῦ ἔτους 1775 ἀπὸ ἁμαθεῖς καὶ ποταπὰς γραίας, πλήρεις προλήψεων καὶ δεισιδαιμονιῶν, ἀπαράλλάκτως καθὼς ἀκολουθεῖ μέχρι τῆς σήμερον εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ Τουρκίαν, καὶ εἰς πολλὰ μέρη τῆς ἐξευγενισμένης Εὐρώπης, ὅπου δὲν παρεδέχθη ἡ συνήθεια τοῦ νὰ ἐπισκέπτονται τὰς λεχοῦς ἄνδρες ἰατροχειροῦργοι.

Πρώτη ἡ Κυρία Dugès, Μαῖα τοῦ ἐν Παρίσις Νοσοκομείου Hotel-Dieu, ἐσχημάτισε κατὰ τὸ ἔτος 1776 εἰδὸς τι διδασκαλείου τῶν μαιῶν, ἔχουσα παρ' ἑαυτῇ πέντε ἡ ἑξ μαθητρίας, εἰς τὰς ὁποίας ἐδίδασκεν ἀρχὰς τινὰς τῆς μαιευτικῆς, καὶ αἵτινες μετήρχοντο τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο εἰς Παρίσιους μετὰ πέντε ἡ ἑξ μηνῶν διδασκαλίαν, καὶ ταύτην ἀτελῇ καὶ περιωρισμένην.

Ἀμέσως μετὰ τὴν σύστασιν τοῦ διδασκαλείου τῆς Κυρίας Dugès, ἐσυστήθησαν διὰ τὰς μαίας εἰς Παρίσιους δύο παραδόσεις θεωρητικῆς Μαιευτικῆς. Ἄλλ' αἱ παραδόσεις αὗται δὲν ἠδύναντο νὰ μορφώσωσιν ἐμπείρους καὶ πεπαιδευμένας μαίας, πρῶτον, ὡς οὔσαι ἀτελεῖς, ἐπειδὴ περιωρίζοντο εἰς μόνην τὴν παράδοσιν τῆς θεωρητικῆς Μαιευτικῆς, χωρὶς τῆς τῶν συνεχομένων μετὰ ταύτην ἐπιστημῶν· δεύτερον, διότι δὲν ὑπῆρχον εἰς τὸ κατάστημα ἔγκυοι γυναῖκες καὶ λεχοὶ, ἐπὶ τῶν ὁποίων νὰ ἐφαρμόζωσιν αἱ μαθήτριάι τὰς θεωρίας τῶν παραδιδομένων μαθημάτων, καὶ νὰ γυμνάζωνται εἰς τὸ πρακτικὸν μέρος τῆς ἐπιστήμης ταύτης· καὶ τρίτον, ἐπειδὴ καὶ αἱ παραδόσεις ἐγίνοντο κοινῶς διὰ τε τὰς μαίας καὶ διὰ τοὺς μαθητὰς τῆς ἱατρικῆς, δυσκόλως νέαι καλῆς ἀνατροφῆς καὶ ἀναλόγου διαγωγῆς ἀπεφασίζον νὰ συνακροάζωνται μετὰ τῶν ἀνδρῶν τὰ μαθήματα ταῦτα.

Κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1794 ἐσυστήθη εἰς Παρίσιους τὸ Σχολεῖον καὶ κατάστημα τῆς Μαιευτικῆς, ἐπονομασθὲν Μητρεῖον (Maternité). Κατὰ ταύτην τὴν ἐποχὴν ἡ Κυρία Lachapelle, (τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα ὑπῆρξε μετὰ ταῦτα τόσον περίφημον), θυγάτηρ τῆς Κυρίας Dugès, συνενώθη μετὰ τῆς μητρὸς τῆς, καὶ διεύθυνον ἀμφότεραι τοῦτο τὸ κατάστημα· ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχον εἰμὴ μόνον ἑξ μαθητρίαι, αἵτινες μετὰ ἐξαμηνον σπουδῆν, χωρὶς νὰ καδυποβάλλωνται εἰς οὐδεμίαν ἐξέτασιν, μετήρχοντο ἐπισήμως τὸ ἐπάγγελμα τῶν μαιῶν καθ' ὅλην τὴν Γαλλίαν. Ἡ ἀληθὴς ἐπομένως σύστασις τοῦ Μη-

τρεῖου τῶν Παρισίων δὲν χρονολογεῖται εἰμὴ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1802 ἐπὶ τῆς Ὑπατείας τοῦ Ναπολέοντος· τότε δὲ προχώρησε διαμιάς εἰς βαθμὸν, ὥστε εὐθὺς τὸ ἀκόλουθον ἔτος, δηλαδὴ εἰς τὸ 1803, τὸ κατάστημα τοῦτο εἶχεν 60 μαθητρίας, αἵτινες ἐξηκολούθουν τακτικῶς τὴν σειρὰν τοῦ μαθήματος τῆς Μαιευτικῆς, καὶ καδυπεβάλλοντο εἰς δύο ἐξετάσεις εἰς διάστημα ἑξ μηνῶν. Κατὰ ταύτην τὴν ἐποχὴν ἐσυστήθησαν πρώτην φορὰν καὶ βραβεῖα διανεμόμενα εἰς τὰς μαθητρίας μετὰ τὸ τέλος ἐκάστης ἐξετάσεως. Μολοντοῦτο, καὶ μέχρι τῆς ἐποχῆς τῶν 1805 ἡ σειρὰ τοῦ μαθήματος τῆς Μαιευτικῆς διήρκει εἰσέτι μόνον ἑξ μηνῶν, ἂν καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητριῶν ἀνέβη εἰς τὰς 200. Τέλος πάντων, ὁ κανονισμὸς τοῦ 1807, Ἰανουαρίου 17, διέταξεν, ὥστε ἐκάστη μαθήτρια νὰ ἐξακολουθῇ τὸ μάθημα τῆς Μαιευτικῆς τοῦλάχιστον ἐν ἔτος. Εἰς τὸ 1808 προστετέθη τὸ μάθημα τοῦ ἐμβολιάσματος διὰ τῆς δαμαλίδος (cours de vaccine), καὶ ἐσυστήθη ὁ Βοτανικὸς Κήπος τοῦ καταστήματος, περιέχων 300 περίπου φυτὰ χρήσιμα εἰς τὰς ἐγκύους, τὰς λεχοῦς καὶ τὰ νεογνά· εἰς δὲ τὸ 1825 ἐσυστήθη τακτικῶς τὸ μάθημα τῆς Βοτανικῆς, καὶ τὰ δημόσια βραβεῖα διὰ τὴν Βοτανικὴν, καὶ διὰ τὸ μάθημα τοῦ ἐμβολιάσματος διὰ τῆς δαμαλίδος· καὶ ἐπὶ τέλους, εἰς τὸ 1827, ἐσυστήθη τὸ μάθημα καὶ τὰ βραβεῖα τῆς φλεβοτομίας.

Τὸ Μητρεῖον τῶν Παρισίων σύγκειται τὴν σήμερον κυρίως ἀπὸ δύο τινα μέρη, δηλαδὴ ἀπὸ τὸ Σχολεῖον τῆς Μαιευτικῆς, καὶ τὸ Νοσοκομεῖον τῶν ἐγκύων, λεχῶν καὶ νεογνῶν, εὐρισκόμενα ὅλα ταῦτα εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν τοῦ ἐκτεταμένου πρώην Μοναστηρίου τοῦ Port-Royal κατὰ τὴν παλαιὰν πόλιν τῶν Παρισίων, πλησίον τοῦ κήπου τοῦ Luxembourg.

Σχολεῖον τῆς Μαιευτικῆς.

Τὸ σχολεῖον τῆς Μαιευτικῆς δέχεται μαθητρίας στελλομένας ἑξ ἐκάστης ἐπαρχίας τῆς Γαλλίας, διὰ νὰ διδασκῶσιν ἐκεῖ, καὶ νὰ μετέλθωσι μετὰ ταῦτα εἰς τὰς ἐπαρχίας τῶν τὸ ἐπάγγελμα τῶν δημοσίων μαιῶν. Διὰ νὰ ᾔηται δὲ δεκταὶ εἰς τὸ κατάστημα, πρέπει νὰ ἔχωσί τινας προκαταρκτικὰς γνώσεις, νὰ παρουσιάσωσι τὸ βαπτιστικὸν των, καὶ μαρτυρικὰ τῶν εὐλογιῶν, τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν γονέων αὐτῶν, καὶ τῆς καλῆς διαγωγῆς καὶ ἡθικῆς των. Ἐὰν δὲ ᾔηται ὑπανδρῶν, καὶ μαρτυρικὸν τῆς ὑπανδρείας των, καὶ τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν συζύγων αὐτῶν.

Κατοικοῦσιν ὅλοι ἐνδον τοῦ καταστήματος τοῦ Σχολείου, ἐπιστατούμεναι ἀπὸ ἐνδεκα ἐπιστάτιδας τῆς εὐταξίας, τῶν μαθημάτων, καὶ τῆς ἡθικῆς διαγωγῆς των· δὲν ἐξέρχονται δὲ τοῦ καταστήματος, εἰμὴ ἐξάκις τοῦ ἔτους, καὶ τοῦτο διὰ προηγουμένης ἀδείας τοῦ Διευθυντοῦ καὶ τῆς Ἀρχιμαίας, καὶ συνωδεύμεναι ὑπὸ τῶν γονέων ἢ τῶν συζύγων αὐτῶν, οἵτινες χρεωστοῦσι νὰ τὰς ἐπαναφέρωσιν εἰς τὸ κατάστημα πρὸ τῆς ἐνάτης μετὰ μεσημβρίαν αὐτοπροσώπως. Ἡ εἴσοδος εἰς

τὸ κατάστημα ὅποιουδήποτε ὑποκειμένου, ἀνδρὸς ἢ γυναικὸς, μὴ ἀνήκοντος εἰς αὐτὸ, εἶναι αὐστηρῶς ἀπηγορευμένη· καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ συγγενεῖς τῶν μαθητριῶν δὲν δύνανται νὰ εἰσέλθωσι ποτε εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ καταστήματος· ἀλλὰ βλέπουσι τὰς συγγενεῖς αὐτῶν μαθητρίας εἰς τὸ διαλεκτήριον τοῦ καταστήματος, εἰς προσδιωρισμένας ἡμέρας καὶ ὥρας, παρούσης πάντοτε καὶ τῆς ἐπὶ τούτῳ Ἐπιστάτιδος τῆς ἡθικῆς τῶν μαθητριῶν.

Τὰ παραδιδόμενα μαθήματα εἶναι 1· ἡ Μαιευτικὴ, θεωρητικὴ καὶ πρακτικὴ, 2· ἡ Ἀνατομία, 3· Βοτανικὴ διὰ τὴν γνῶσιν ὅλων τῶν φυτῶν χρησίμων εἰς τὰς ἐγκύους, λεχοὺς καὶ νεογνὰ βρέφη, 4· ἡ διὰ τῆς δαμαλίδος ἐμβολιάσις, καὶ 5· ἡ φλεβοτομία.

Τὰ ἀνωτέρω μαθήματα παραδίδονται ὑπὸ τῶν ἐξωχωτέρων ἱατροχειρουργῶν, ὑπὸ τῆς Ἀρχιμαίας τοῦ καταστήματος, καὶ ὑπὸ δύο συμβοηθῶν μαιῶν.

Διὰ δὲ τὸ πρακτικὸν μέρος αἱ μαθήτραι μαιεύουσι μόναι τῶν ὅλας τὰς τικτούσας εἰς τὸ κατάστημα γυναικας, παρουσῶν πάντοτε τῶν μαιῶν τοῦ καταστήματος, καὶ προσκαλουμένης τῆς Ἀρχιμαίας εἰς περίστασιν τινὸς δυσκολίας. Ὁ δὲ συνήθης ἀριθμὸς τῶν κατ' ἡμέραν τοκετῶν ἐντὸς τοῦ καταστήματος εἶναι 15 ἕως 20.

Χρέος τῶν μαθητριῶν εἶναι πρὸς τούτοις τὸ νὰ φλεβοτομῶσι τὰς ἐγκύους, νὰ περιποιῶνται καὶ νὰ ἐπιστατῶσι τὰς λεχοὺς κατ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς λοχείας τῶν, καὶ νὰ ἐμβολιάζωσιν ὅλα τὰ νεογνὰ βρέφη.

Ἐγκυοὶ γυναικες.

Ὅποιαδήποτε γυνή, ἥτις ἤθελε παρουσιασθῆναι εἰς τὸ κατάστημα, καὶ ἐξετασθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἀρχιμαίας κηρυχθῆναι ὡς οὕσα εἰς τὸν ἔσχατον μῆνα τῆς ἐγκυμοσύνης αὐτῆς, ἢ εἰς κίνδυνον πρόωρου τοκετοῦ, εἶναι δεκτὴ εἰς τὸ κατάστημα· ἐναπόκειται δὲ εἰς τὴν θέλησιν τῆς τὸ νὰ φανερώσῃ τὸ ὄνομα, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν κατοικίαν τῆς, ἢ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ κατάστημα ἄγνωστος καὶ ὑπὸ πλαστὸν ὄνομα. Ἀμα γενῇ δεκτὴ εἰς τὸ κατάστημα, ἐκδύεται τὰ φορέματά τῆς, τὰ ὅποια σημειοῦνται μὲν τινα ἀριθμὸν, καὶ φυλάττονται εἰς ἐπὶ τούτῳ διωρισμένας θέσεις, καὶ ἐνδύεται φορέματα τοῦ καταστήματος, τὰ ὅποια εἶναι τὰ αὐτὰ δι' ὅλας τὰς ἐγκύους.

Κάνεις ἐκ τῶν ἐξωθεν δὲν δύναται νὰ λάβῃ οὐδεμίαν πληροφορίαν περὶ τῶν εἰς τὸ κατάστημα ἐγκύων, χωρὶς τῆς ρητῆς θελήσεως τῆς ἐγκύου, ἥτις πρέπει νὰ δώσῃ ἐγγράφως εἰς τὴν ἐπιστάτριαν τοῦ Διαλεκτηρίου τὸ ὄνομα καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ὑποκειμένου, εἰς τὸ ὁποῖον θέλει νὰ γνωστοποιηθῶσι τὰ κατ' αὐτήν.

Διὰ νὰ μὴ μένωσι δὲ ἀργαὶ αἱ ἐγκυοὶ μέχρι τῆς ὥρας τοῦ τοκετοῦ, ὑποχρεοῦνται νὰ ἐργάζωνται ἀναλόγως τῆς καταστάσεως τῆς υγείας τῶν, πλέκουσαι ἢ ράπτουσαι διάφορα ἐργόχειρα καὶ φορέματα πρὸς χρῆσιν τοῦ καταστήματος, διὰ τὰ ὅποια καὶ λαμβάνουσι μετρίαν τινα πληρωμὴν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατ' ἔτος εἰσερχομένων ἐγκύων εἶναι τέσσαρες ἕως πέντε χιλιάδες.

Λεχοί.

Μετὰ τὸν τόκον αἱ λεχοὶ μετακομίζονται εἰς αἰθούσας διατεθειμένας τοιουτοτρόπως, ὥστε ἐκάστη ἔχει τὸν ἰδιαιτέρον θάλαμόν τῆς, φωτιζόμενον ἀπὸ ἐν παράθυρον, ἐμπεριέχοντα μίαν κλίνην καὶ τὰ ἀναγκαῖα σκεύη, καὶ χωριζόμενον διὰ λεπτῶν τοίχων ἐκ τῶν πλαγίων μερῶν· τὸ δὲ ἐμπροσθεν μέρος καλύπτεται ὑπὸ λευκοῦ καταπετάσματος. Δις τῆς ἡμέρας ἐπισκέπτεται αὐτὰς ἡ Ἀρχιμαῖα, καὶ τὰς περιποιῶνται αἱ λεχοφύλακες καὶ νυκτοφύλακες, ἐκλεγόμεναι κατ' ἡμεροῦσιον σειρὰν μετὰ τῶν μαθητριῶν μαιῶν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν μιᾶς ἐπιστάτιδος τοῦ καταστήματος. Ἐὰν συμβῇ εἰς τὴν λεχὼ ἀσθένεια μετὰ τὸν τοκετὸν, μετακομίζεται εἰς τὴν αἰθούσαν τῶν ἀσθενῶν λεχῶν, ὅπου λαμβάνει ἐπίσης ὅλας τὰς ἀναγκαῖας περιποιήσεις ὑπὸ τῶν μαθητριῶν, τῆς Ἀρχιμαίας, καὶ τῶν Ἱατρῶν καὶ Χειρουργῶν τοῦ καταστήματος, μέχρι τῆς ἐντελοῦς ἀναρρώσεώς τῆς.

Αἱ λεχοί, ἅμα ἀναλάβωσιν, εἶναι ἐλεύθεραι νὰ ἐξέλθωσι τοῦ καταστήματος, λαμβάνουσαι μετ' ἑαυτῶν τὰ βρέφη τῶν, ἢ παραιτοῦσαι αὐτὰ εἰς τὸ κατάστημα, χωρὶς νὰ ὑπόκεινται εἰς οὐδεμίαν πληρωμὴν κατ' ὅποιανδήποτε περίστασιν.

Βρέφη νεογνὰ, καὶ τροφοὶ διηνεκεῖς.

Τὰ νεογνὰ βρέφη βαπτίζονται εἰς τὴν ἑνδον τοῦ καταστήματος ἐκκλησίαν ὑπὸ τοῦ ἐφημερίου τοῦ καταστήματος εἰκοσιτέσσαρας ὥρας μετὰ τὴν γέννησιν τῶν, ἐξω μόνον ἂν ἡ μήτηρ φανερώσῃ ὅτι εἶναι ξένου δόγματος ἢ θρησκείας. Κατὰ δὲ τὴν ἐξοδὸν τῶν μητέρων, ἂν μὲν αὗται θέλωσι, λαμβάνουσι μετ' ἑαυτῶν, ὡς εἵπομεν, καὶ τὰ βρέφη τῶν· εἰς ἐναντίαν δὲ περίστασιν ταῦτα μένουσιν εἰς τὸ κατάστημα μέχρι τινὸς καιροῦ, καὶ ἐκεῖθεν πέμπονται εἰς τὸ ὄρφανοτροφεῖον.

Δώδεκα τροφοὶ διηνεκεῖς ἐκλέγονται ὑπὸ τῆς Ἀρχιμαίας μετὰ τῶν γυναικῶν, αἵτινες, ἀποῦ γεννηθῶσιν ἑνδον τοῦ καταστήματος, ἔχουσι τὴν εὐχαρίστησιν καὶ τὴν δύναμιν τοῦ νὰ τρέφωσι, πλην τοῦ ἰδίου αὐτῶν βρέφους, καὶ ἐν ἑτερον, ἐπὶ μισθῷ τακτικῷ διδομένῳ ὑπὸ τοῦ Καταστήματος. Κατοικοῦσιν εἰς ἰδιαιτέραν αἰθούσαν ὁμοῦ μὲ τὰ ἴδια καὶ τὰ ὑπ' αὐτῶν τρεφόμενα βρέφη ὑπὸ τὴν ἐπιστάσιν τῆς ἀρχιτροφοῦ. Τρέφουσι δὲ τὰ βρέφη τῶν μητέρων, αἵτινες δι' ἀσθένειαν δὲν δύνανται νὰ τὰ τρέφωσιν, ὁμοίως καὶ ἐκεῖνα τὰ ὅποια, παραιτηθέντα εἰς τὸ κατάστημα, δὲν δύνανται δι' ἀδυναμίαν ἢ ἀσθένειαν νὰ σταλῶσιν ἀμέσως εἰς τὸ Ὀρφανοτροφεῖον.

Τὸ ὀλίκον ἐξοδὸν τοῦ καταστήματος ἀναβαίνει εἰς τετρακοσίας περίπου χιλιάδας Φράγκων.

Τοιοῦτον εἶναι τὸ περίφημον κατάστημα τῆς Μαιευτικῆς τῶν Παρισίων, τὸ ὁποῖον, πλην τοῦ ὅτι προμηθεύον εἰς τὸ Γαλλικὸν Ἑθνος Μαιας εἰδήμονας καὶ ἐπιτηδεῖας ὑπερασπίζεται τὴν ζωὴν καὶ τὴν υγείαν τῶν πολιτῶν, προλαμβάνει συγχρόνως καὶ πληθὺς βα-

ρέων ἐγκλημάτων διὰ τῆς ἀνεξετάστου παραδοχῆς, καὶ γενικῆς περιθάλψεως εἰς τὸ Μητρεῖον ὁποιασδήποτε ἐγκύου γυναικὸς ἀνεξαιρέτως. Εἶδε καὶ ἡ Ἑλλάς νὰ μιμηθῇ ποτὲ καὶ κατὰ τοῦτο τὴν ἐνδοξὸν καὶ φιλάνθρωπον Γαλλίαν, καὶ νὰ ἀνεγείρῃ εἰς τὴν πρωτεύουσαν αὐτῆς τοιοῦτον κατάστημα, τὸ ὁποῖον χαρακτηρίζει ἀληθῶς πεπολιτισμένον ἔθνος.

Ἐν Παρισίοις, τὴν 27 Μαρτίου, 1841.

ΒΙΑΡΙΑ ΙΑΚΩΒΟΥ Γ. ΠΙΤΖΙΠΙΟΥ.

ΕΚΡΗΞΙΣ ΤΟΥ ΗΦΑΙΣΤΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΤΗΣ ΚΙΛΩ-
ΕΙΑΣ, ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΗΣΟΝ ΧΑΟΥΑΗΝ.

Η ΧΑΟΥΑΗ, πρωτεύουσα τῶν Σανδουικῶν Νήσων, κεῖται εἰς τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανὸν, μετὰ 19 καὶ 20° Βορείου Πλάτους, καὶ 155 καὶ 156° Δυτικοῦ Μήκους. Ποῦνα δὲ λέγεται ἡ ἀνατολικωτέρα ἐξοχὴ αὐτῆς, καὶ Κιλώεια μέγα τι ἡφαίστιον ὄρος κατὰ τὸ δυτικὸν μέρος τῆς Πούνας. Ἐνθυμίζομεν τοὺς ἀναγνώστας ὅτι πρὸ ἱκανῶν ἐτῶν διατρίβουν εἰς τὴν νῆσον ταύτην Ἀγγλαμερικανοὶ ἱεραπόστολοι, οἵτινες μετέδωκαν εἰς τοὺς ἀγρίους κατοίκους βαθμὸν τινα πολιτισμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ. Τὰ ἐπόμενα συνάγομεν ἐκ τοῦ ἡμερολογίου ἐνὸς τῶν ἱεραποστόλων τούτων.

Τὴν 30ην Μαΐου, 1840, παρετήρησαν οἱ κάτοικοι τῆς Πούνας καπνὸν καὶ πῦρ εἰς τὸ ἐνδότερον, ἐπὶ ἐρήμου καὶ βουνώδους χώρας. Κατὰ πρῶτον ἐνόμισαν ὅτι προήρχοντο ἀπὸ καιόμενόν τι δάσος· ἀλλὰ τὴν 31ην ἀνεδόθη ἐξαίφνης τόσον μεγαλοπρεπὴς καὶ φοβερὰ λάμψις, ὥστε δὲν ἔμεινεν ἀμφιβολία τις ὡς πρὸς τὸ αἷτιον τοῦ φαινομένου. Τὸ πῦρ ἤξανε εἰς τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός· ἀλλὰ δὲν ἐξέῤῥεε καθ' οἷανδήποτε διεύθυνσιν. Ἀπαντες ἦσαν ἐντρομοί, καθὼ βέβαιοι μὲν ὅτι τὸ ἀναλελυμένον ῥεύμα ἤθελε χυθῆν εἰς τὴν παραλίαν ἀπὸ τὸ τετραχισχίλιον ποδῶν ὕψος αὐτοῦ, ἀλλ' ἀγνοοῦντες ποῦ ἤθελε ῥεῦσειν, ἢ πόσῃ φθορὰν ἤθελε προξενήσῃν ὁ πυρώδης δρόμος του. Τὴν Δευτέραν, Ἰουνίου 1ην, ἤρχισε νὰ ἐκρέῃ κατὰ βορειανατολικὴν διεύθυνσιν, τὴν δὲ προσεχῇ Τετάρτην, Ἰουνίου 3ην, πρὸς τὸ ἐσπέρας, ὁ καιόμενος ποταμὸς ἐφθασεν εἰς τὴν θάλασσαν, κατὰ μέσον ὅρον ἡμισυ μίλιον τὴν ὥραν διαβάς. Τὸ τάχος τῆς ῥοῆς ἦτο πολὺ ἄνισον, κατὰ τὴν ὁμαλότητα ἢ ἀνωμαλίαν τῆς γῆς. Ποτὲ μὲν ἐκινεῖτο πέντε μίλια τὴν ὥραν, ἄλλοτε δὲ, διὰ τὰ παρεμπύπτοντα ἐμπόδια, ἐχρονотρίβει γεμίζων βαθεΐας κοιλιάδας, καὶ ἀνυψούμενος ἐπάνωθεν λόφων καὶ κρημνῶν, ἢ αὐτοὺς διαρρήγνυν.

Πηγὴ τῆς ἐκρήξεως ταύτης ἦτο κυρίως ὁ μέγας κρατὴρ τῆς Κιλώειας. Ἐκ τοῦ ὄρους ὅμως τούτου ἔρρεεν ἡ λάβα ὡς ὀκτὼ μίλια ὑπὸ τὴν γῆν εἰς βάθος χιλίων ἴσως ποδῶν· ἀλλ' ὁ δρόμος αὐτῆς διεκρίνετο σαφέστατα ἐκ τῶν πολυαριθμῶν σχισμῶν τοῦ προσώπου τῆς γῆς, καὶ τῶν ἀναδιδομένων καπνοῦ, ἀτμοῦ, καὶ ἀερίων. Ἡ πρώτη δὲ ὁρατὴ ἐκρήξις ἐγένετο εἰς δάσος τι, κατὰ τὸν πυθμένα παλαιοῦ κρατῆρος, ὡς τετρακοσίων ποδῶν βάθος ἔχοντος. Ἐνταῦθα ὁ πυρώδης ποταμὸς ἔμεινεν ὀλίγον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς· ἄφαντος δὲ πάλιν γενόμενος, καὶ ῥεύσας ὑπὸ τὴν γῆν ἐν ἡ δύο μίλια,

ἀνεφάνη ἐκ νέου, καὶ ἐκάλυψεν ἑκτασιν ὡς πεντήκοντα Ἀγγλικῶν στρεμμάτων. Πάλιν δὲ κατεβυθίσθη, καὶ διέῤῥευσεν ὑπὸ τὴν γῆν δύο ἢ τρία μίλια, καὶ πάλιν ἀνεφάνη εἰς ἄλλον ἀρχαῖον δασὺν κρατῆρα, τὸ δάσος καταναλώσας. Ἐκ νέου ἐγένιν ἄφαντος· ἐνῷ δ' ἔρρεεν ὑπόγειος, διέσχισε τὴν ὑπεράνω γῆν, ἐμποιῶν εἰς αὐτὴν ῥήγματα ἐξ δακτύλων ἕως δέκα ἢ δώδεκα ποδῶν τὸ πλάτος, καὶ κάποτε τὸν κορμὸν δένδρου μὲ τσαύτην ἀκρίβειαν διαχωρίζων, ὥστε τὰ σκέλη αὐτῶν ἴστανται ἀκόμῃ δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τοῦ χάσματος. Εἰς τινὰς τόπους δυσκόλως εὐρίσκει τις τὰ ἴχνη τοῦ ὑπογείου ῥεύματος, ἐξ αἰτίας τοῦ ἀδιαχωρήτου δάσους ὑπὸ τὸ ὁποῖον διέβη. Ἀφοῦ δ' ἔρρευσεν ὑπὸ τὴν γῆν μίλια τινά, ἴσως ἐξ ἡ ὀκτῶ, πάλιν ἐξεῤῥάγη ὡς κατακλυσμὸς πυρὸς, καὶ συναρπάσας δάση, καλύβας, φυταλιὰς, καὶ πᾶν ὅ, τι προσέτυχε, κατεκύλισε πρὸς τὸν αἰγιαλὸν μὲ ἀκάθεκτον ὄρμην, καὶ τέλος ἀπὸ κρημνὸν τεσσαράκοντα ἢ πεντήκοντα ποδῶν ἐχύθη εἰς τὴν θάλασσαν ὡς παμμεγέθης καταρῥάκτης, μὲ τρανοὺς κρότους, φοβεροὺς συριγμοὺς, καὶ χιλίους ἀνηκούστους καὶ ἀπεριγράφτους ἤχους. Φαντάσου ποταμὸν ἐξ ὀρυκτῶν ἀναλελυμένων, τοῦ πλάτους καὶ βάθους τοῦ Νιαγάρα*, βαθεὸς δ' ἐρυθροῦ χρώματος, πίπτοντα εἰς τὸ πέλαγος μ' ὅλην τὴν λάμψιν καὶ καῦσιν τοῦ πυριφλεγούς προσώπου του! Δύο ἰσχυρὰς ἐνεργείας συγκρουομένας! Δύο γιγαντιαίας δυνάμεις ἀνταγωνιζομένας, καὶ τὰ πλέον μεγαλοπρεπῆ ἀποτελέσματα ἐπιφερούσας! Ἡ ἀτμοσφαῖρα κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν ἐγεμε τέφρας, ἀφροῦ, ἀερίων, κλπ· ἐνῷ ἡ πυριφλεκτος λάβα, ὁρμῶσα εἰς τὰ ὕδατα, κατεθραύετο εἰς μυριάδας λεπτῶν μορίων, καὶ ὀπίσω ῥιπτομένη εἰς τὸν ἀέρα, ἐπιπτεν ὡς βροχὴ ἄμμου ἐφ' ὅλης τῆς περιχώρου. Ἡ παραλία ἐξετάθη εἰς τὴν θάλασσαν ἐν τεταρτημόριον τοῦ μιλίου, καὶ ὠραία τις ἀκτὴ ἐξ ἄμμου καὶ νέον ἀκρωτήριον ἐσχηματίσθησαν. Ἐγένιν δὲ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ τρεῖς λόφοι σκωρίας καὶ ἄμμου, ὁ μὲν χαμηλότερος διακοσίων ποδῶν, ὁ δὲ ὑψηλότερος τριακοσίων.

Τρεῖς ἐβδομάδας εἰσέβαλλεν ὁ φοβερὸς οὗτος ποταμὸς εἰς τὴν θάλασσαν μὲ ὀλίγην μετρίαν. Πληθὺς ἰχθύων ἐφονεύθησαν, καὶ τὰ ὕδατα τοῦ ὠκεανοῦ ἐθερμάνθησαν εἰς διάστημα εἴκοσι μιλίων ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ. Τὸ πλάτος τοῦ ῥεύματος περὶ τὰς εἰσβολὰς αὐτοῦ εἶναι ἡμίσεως μιλίου, ἀλλ' εἰς τὸ ἐνδότερον διαφέρει ἀπὸ ἐνὸς ἕως τεσσάρων ἢ πέντε μιλίων, καθότι συνεμορφοῦτο, ὡς οἱ κοινοὶ ποταμοί, μὲ τὸ πρόσωπον τῆς χώρας τὴν ὁποίαν διέῤῥεε. Τῶντι, ἂν δύνασαι νὰ φαντασθῇς τὸν Νεῖλον μεταβεβλημένον εἰς ῥευστὸν πῦρ, τῆς πυκνότητος κεχυμένου σιδήρου, καὶ προβαίνοντα ποτὲ μὲν ταχέως, ποτὲ δὲ ὀκνηρῶς· ἄλλοτε πελαγίζοντα, καὶ ἄλλοτε διὰ στενώματος ὁρμῶντα, ἐξακολουθοῦντα

* Περιγραφὴν τοῦ φοβεροῦ καταρῥάκτου τῆς Ἀμερικῆς Νιαγάρα ἐμπορεῖ νὰ ἴδῃ ὁ ἀναγνώστης εἰς Σελ. 99 τοῦ Δευτέρου Τόμου τῆς Ἀποθήκης.